

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы
Уразлы авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ

2022 елның 26 августыннан

№ 57

Милләтара һәм конфессияара татулыкны нығытуга, Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшәүче милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру турындагы нигезләмәне раслау хакында.

«Экстремистик эшчәнлеккә каршы тору турында» 2002 елның 25 июлендәге 114-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясы, «2025 елга кадәр чорга Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәте стратегиясе турында» Россия Федерациясе Президентының Указының 29 статьясы, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы КАРАРДЫ:

1. Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә милләтара һәм конфессияара татулыкны нығытуга, Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру турында нигезләмәне 1 нче күшүмтә нигезендә расларга.

2. Әлеге каарны Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында (pravo.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (kamskoye-ustye.tatarstan.ru) рәсми сайтында урнаштырырга.

3. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль

берэмелеге башлыгы М.Г.Хэмидуллинга йөклөргө.

Уразлы авыл жирлеге башлыгы,
Кама Тамагы муниципаль районы
Уразлы авыл жирлеге Советы рэисе

М.Г.Хэмидуллин

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге Советының 2022елның 26 август 57 номерлы қаарына 1 нче күшымта

Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшәүче милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр.

«Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру турында әлеге нигезләмә жирле әһәмияттәге мәсьәләне милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклауга һәм үстерүгә, милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыруда катнашу, милләтара (этникара) мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләү, этникара конфликтларны профилактикалау максатларында эшләнде.

2. Максатлар һәм бурычлар.

2.1. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен тәэмин итүгә юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудырганда, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалаганда эшчәнлекнең максатлары түбәндәгеләр:

2.1.1. милләтара һәм конфессияара конфликтларны кисәтү;

2.1.2. жирлек территориясендә яшәүче халыкларның мәдәни үзенчәлекләренә ярдәм итү;

2.1.3. мигрантларның социаль һәм мәдәни җайлашуын тәэмин итү, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалау;

2.1.4. милләтара (этникара) конфликтлардан шәхесне һәм җәмгыятыне яклауны тәэмин итү;

2.1.5. экстремизм куренешләрен профилактикалау һәм мигрантларга карата тискәре мөнәсәбәт;

2.1.6. этникара конфликтлар барлыкка килүгә китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны ачыклау һәм бетерү;

2.1.7. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориисендә яшәүче гражданнары күпмилләтле Россия жәмгыяте кыйммәтләре, мәдәни үзан, кеше хокукларын һәм ирекләрен үтәү принциплары нигезендә башка милләт һәм дини конфессияләр кешеләренә карата толерант тотышка эчке ихтыяж булдыру;

2.1.8. яшьләр арасында толерантлык һәм милләтара мәдәният формалаштыру.

2.2. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, Россия Федерациясе халыкларының «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориисендә яшәүче телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни жайлашуын тәэмин итүгә, милләтара (этника) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чарапарны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудырганда түбәндәгеләр тора:

2.2.1. миграция сәясәте мәсьәләләре буенча халыкка мәгълүмат житкерү;

2.2.2. Милләтара конфликтларны булдырмау чарапарын гамәлгә ашыручи хокук саклау органнары эшчәнлегенә ярдәм итү;

2.2.3. башка милләт һәм дини конфессия кешеләренә карата толерант тотышны пропагандау;

2.2.4. Балалар һәм яшьләр арасында аңлату эшләре;

2.2.5. милләтара конфликтлар тудыруга катнашы булган затларны ачыклау өчен комплекслы оператив-профилактик чарапар үткәрүне тәэмин итү;

2.2.6. инфраструктура объектларында лозунглар (билгеләр) булага юл куймау.

3. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре.

3.1. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге депутатлары советы вәкаләтләре:

3.1.1. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль района Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориисендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклауга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләүгә, милләтара (этника) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чарапарны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыруга юнәлтелгән норматив хокукий актлар кабул итү.

3.1.2. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориисендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, телләрен һәм мәдәниятен саклауга һәм үстерүгә юнәлдерелгән чарапарны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыруга жирле бюджет чыгымнарын раслау мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләү, милләтара (этника) конфликтларны профилактикалау.

3.2. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты вәкаләтләре:

3.2.1. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориисендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни адаптацияләүгә, милләтара (этника) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чарапарны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыруга юнәлтелгән муниципаль программаларны эшләү, раслау һәм үтәү;

3.2.1. Жирле үзидарә органнары белән муниципальара хезмәттәшлекне оештыру, дәүләт хакимияте органнары, хокук саклау органнары, ижтимагый оешмалар белән милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, Россия Федерациясе халыкларының «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районнының Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә яшәүче телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыруга юнәлтелгән чаралар эшләүне оештыру;

3.2.3. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районнының Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты каршындагы коллегиаль һәм киңәшмә органнарын, шулай ук аларның эшчәнлеген жайга сала торган нигезләмәләрне төзү һәм раслау;

3.2.4. милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, Россия Федерациясе халыкларының «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районнының Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә яшәүче телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, Россия Федерациясе законнары нигезендә милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру буенча башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

4. Эшчәнлегенең төп юнәлешләре һәм чараларны эшләү һәм гамәлгә ашыру механизмы.

4.1. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районнының Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының милләтара һәм конфессияара татулыгын ныгыту, телләрен һәм мәдәниятен саклап калу һәм үстерү, мигрантларны социаль һәм мәдәни жайлыштыру, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалау чараларын планлаштырганда сәяси, хокукий, оештыру, социаль-икътисадый, мәгълүмат һәм башка чаралар комплексы гамәлгә ашырыла:

4.1.1. Россия Федерациясе дәүләт милли сәясәтен гамәлгә ашыру өлкәсендә муниципаль идарәне камилләштерү;

4.1.2. милләтара тынычлыкны һәм татулыкны тәэммин итү, милләтара, конфессияара, этникара мөнәсәбәтләрне гармонизацияләү;

4.1.3. мигрантларны социаль һәм мәдәни жайлыштыру һәм интеграцияләү өчен шартлар тудыру;

4.1.4. Россия Федерациясенең күпмилләтле халкының (Россия милләтенең) бердәмлекен һәм рухи бердәмлекен ныгыту;

4.1.5. Россия халыкларының этномәдәни күптөрлелеген саклап калу һәм үстерү;

4.1.6. социаль-мәдәни өлкәдә Россиянен милли азчылыкларының хокукларын тәэммин итү өчен шартлар тудыру;

4.1.7. үсеп килуче буынны граждан-патриотик тәрбияләү системасын үстерү;

4.1.8. Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклау һәм үстерү өчен уңайлы шартларны тәэммин итү;

4.1.9. милләтара (конфессияара) татулыкны ныгытуга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыруны мәгълүмати тәэммин итү;

4.1.10 «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районнының Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең дәүләт органнары һәм граждан жәмгыяте институтлары белән үзара эшчәнлеген камилләштерү туринда.

4.2. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чараларны планлаштыру һәм гамәлгә ашыру «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль района Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә милләтара һәм динара мәнәсәбәтләрне мониторинглау курсәткечләрен исәпкә алыш гамәлгә ашырыла, массакуләм мәгълүмат чаралары материалларын анализлау, шулай ук ижтимагый, сәяси һәм милли оешмалар белән даими хезмәттәшлек нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.3. Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, жирлек территорииясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен тәэмин итүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чаралар түбәндәгеләрне кертә:

4.3.1. массакуләм мәгълүмат чаралары аша халыкка мәгълүмат житкерү, шулай ук администрациянең рәсми сайтында милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, жирлек территорииясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен тәэмин итүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чаралар туринда урнаштыру юлы белән;

4.3.2. Массакуләм мәгълүмат чаралары аша халыкка мәгълүмат житкерү, шулай ук администрациянең рәсми сайтында, гамәлдәге миграция законнары таләпләрен аңлатуны үз эченә алган чит ил гражданнары өчен мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән;

4.3.3. мәгариф оешмалары белән берлектә укучылар арасында милләтчелек һәм башка экстремистик күренешләр өчен жаваплылык туринда аңлату эшләре алыш бару, дини һәм милли экстремизмны кисәтү һәм профилактикалау буенча әңгәмәләр уздыру;

4.3.4. мигрантларны социаль һәм мәдәни җайлыштыру өчен шартлар тудыру;

4.3.5. милли-мәдәни ижтимагый берләшмәләр эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру, алар белән хезмәттәшлек итү;

4.3.6. «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге программаларында каралган чаралар.

5. Финанс белән тәэмин итү.

Милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, жирлек территорииясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру эшчәнлеген финанслау «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районның Уразлы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.